

Ще в цьому монастирі мешкає найстаріший ченець на всю Італію – 96-річний українець отець Партеній Павлик, родом з-під колись українського Перемишля. Він – останній із живих колишнього українського гуртка жовківських друкарів. Застав його в помешканні за читанням книги. Він і

подарував мені кілька цінних україномовних книжок із вихідними даними Гроттаферратської української друкарні.

Микола ТИМОШИК
доктор філологічних наук,
професор, журналіст

ПІДСУМКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКИХ ТА АСПІРАНТСЬКИХ ЕСЕ «ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ХХІ СТ.»

Недержавний аналітичний центр «Українські студії стратегічних досліджень» та Науково-дослідний інститут українознавства упродовж 9 листопада 2016 року – 2 лютого 2017 року провели всеукраїнський конкурс студентських та аспірантських наукових есе на тему «Перспективи Української національної революції у ХХІ ст.». Конкурс став складовою частиною щорічних Бандерівських читань. Основними завданнями конкурсу було привернення уваги молодих дослідників до теми продовження революційних перетворень в Україні для завершення Української національної революції, розвиток інтелектуальної націоналістичної думки.

У конкурсі взяло участь 142 учасники – студенти, магістри, аспіранти, здобувачі вищих навчальних закладів України. Роботи надійшли з різних міст України, зокрема з Полтави, Києва, Івано-Франківська, Львова, Умані, Сум, Тернополя, Черкас, Рівного, Переяслава-Хмельницького, Запоріжжя, Харкова, Мелітополя, а також із

Северодонецька (Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля), Вінниці (Донецький національний університет ім. В. Стуса).

У формі наукового есе конкурсанти представили власне бачення змісту, форм, перспектив Української національної революції, небезпек, пов'язаних із російсько-українською війною.

У результаті роботи конкурсної комісії у складі **Юрія Сиротюка**, директора Недержавного аналітичного центру «Українські студії стратегічних досліджень», народного депутата VII скликання, **Богдана Галайка**, к.і.н., директора Науково-дослідного інституту українознавства, **Віктора Рога**, редактора газети «Шлях перемоги», **Володимира Тиліщак**, к.і.н., заступника голови Українського інституту національної пам'яті, **Тетяни Бойко**, к.філос.н., завідувача відділу освітніх технологій та популяризації українознавства Науково-дослідного інституту українознавства, **Юрія Олійника**, експерта Українських студій стратегічних досліджень, серед

переможців визначено дві номінації: призери та лауреати конкурсу.

Перше місце здобули одразу три учасники: історик **Михайло Галушак**, аспірант Науково-дослідного інституту українознавства («1917–2017: паралелі і виклики»), політолог **Тарас Попов**, магістр політології, СНУ ім. В. Даля, м. Луганськ («Анархічна революція під виглядом національної. Деструктив революційних дій в умовах війни»), філософ **Ігор Загребельний**, аспірант кафедри філософії Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка («Метаполітичний фланг націоналістичної політики»). До того ж вони є учасниками АТО. Тарас Попов, який родом із Луганська, участь у бойових діях бере дотепер у складі «Айдару», а тому через загострення ситуації на фронті відклав заплановану поїздку до Києва.

Окрім трьох перших премій, організатори вирішили відзначити ще п'ятьох лауреатів, між якими розділили розмір

винагороди, раніше оголошеної за III місце, – 10 тисяч гривень: **Антон Жеронкін**, студент 3 курсу ХНУ ім. В. Н. Каразіна («Українські медитації: «око циклону» Української Національної Революції»), **Іван Радик**, студент 2 курсу історичного факультету ЛНУ ім. Івана Франка («Carthago delenda est»), **Юрій Ботнар**, студент 5 курсу Черкаського навчально-наукового інституту державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи» («Шляхи української революції: парламентський чи збройний?»), **Олексій Бешуля**, аспірант юридичного факультету ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» («Анатолій Лупиніс: авантюрний і оптимістичний вектор українського націоналізму»), **Микола Шипілов**, спеціалізована школа № 181, м. Київ («100 років Революції. Повторення пройденого»).

Про те, що в умовах сьогодення псевдофінансування науки такі конкурси є дуже важливими, зазначив один із призерів конкурсу Михайло Галушак,

аспірант НДІУ, боєць батальйону «Січ»: «Ні для кого не секрет, що науковці в нашій державі – це також волонтери. Сьогоднішня влада віддає перевагу вкладенню грошей у продукт, а не в тих, хто його виробляє. Хоча на війні куди більше цінується той, хто створив ракету, а не той, хто натиснув на кнопку. Які перспективи націоналістичної думки в науці? Які ми створимо – такими і будуть. Одне ми маємо розуміти точно: націоналізм – це найкраща броня для нації». У своєму виступі призер порівнює суспільно-політичні процеси Української революції 1917–21 рр. з політичною історією України від початку Революції гідності до наших днів, аналізує визвольний рух, помилки та переваги націоналістичної революції та сподівається, що прокинулося бажання її завершити.

Ще один переможець Ігор Загребельний у своєму есе вдається до поняття метаполітики як сфери впровадження ідей, що безпосередньо не відносяться до актуального порядку денного політичної боротьби, але містять у собі потенціал радикальних політичних перетворень, стосуються саме «підземної роботи» й імпліцитних смислів. Якщо ворожі ідеології мають занадто сильні позиції, любові атаки далеко не завжди можуть бути успішними. Тому є сенс розбудовувати метаполітичний фланг правого наступу і орієнтуватися на довготривалі маневри. «Силу метаполітичних практик ілюструють успіхи українського націоналістичного руху міжвоєнного часу, – зауважує автор, – так, однією з найбільших заслуг Донцова перед націоналістичним рухом стало те, що він забезпечив ментально-світоглядну легітимізацію революційної стратегії боротьби. Ця стратегія неминуче

впиралася в стіну раціоналістичних, матеріалістичних, позитивістських світоглядних установок, котрі силою інтелектуальної моди панували серед частини галицького українства. Донцов пробив цю стіну і проклав дорогу максималістській революційній стратегії».

«Ми за всяку ціну маємо здвинути загальнонаціональний дискурс вправо. Здобувши тим чи іншим шляхом політичну владу, націоналісти не завершать революції, якщо не будуть здатними здійснити концептуальну революцію, а для неї потрібні і концепції, і кадри», – завершує І. Загребельний.

Тарас Попов у роботі аналізує ризики, пов'язані з поширенням деструктивної антидержавної анархістської ідеології серед добровольців АТО, впливом на формування та поширення цих поглядів з боку політичної еліти.

«Вважається, що після виходу московської квазідержави зі складу Золотої Орди вона запозичила всі військові традиції тієї азійської держави, зокрема і китайську філософію війни Сунь Цзи, в якій акцентується увага на необхідності налаштування солдатів ворожої армії проти власного вищого військово-політичного керівництва. Якщо ми звернемо увагу, то від початку війни з Росією під патріотичним виглядом нашому суспільству нав'язувалась саме така думка: добровольців зливають, влада хоче знищити добровольчий рух, всі ті, що не зрадили і не корупціонери – нездари. Дегероїзація воїнів також негативно впливає на соціально-політичні погляди солдатів-добровольців. Політичні рухи, відсунувши війну на другий план, в гонитві за рейтингами всіляко намагаються розкритикувати всі дії влади, не усвідомлюючи той факт, що, враховуючи

низьку політичну освіченість солдатського середовища, вони не роблять мінус владним партіям, набираючи собі підтримку. Своїми популістськими діями вони формують ненависть не до конкретних політиків, а до інституту політичних партій в цілому, не до можновладців, які знаходяться тимчасово при владі, а до інститутів державної влади.

В результаті проблема полягає у зростанні революційних настроїв у суспільстві, коли існує загроза анархічної революції зі знищенням органів державної влади, системи державного управління, і як наслідок – держави під виглядом національної», – підсумовує Т. Попов.

Підсумком конкурсу мають стати активний розвиток націоналістичного

руху, важливість інтелектуальної сфери. Необхідно стимулювати «інтелектуальний апетит» членства націоналістичних сил. Керівники різних організаційних ланок повинні звертати увагу на інтелектуально здібне членство, заохочувати його до творчої праці як форми боротьби за спільну справу, запроваджувати семінари та тренінги, випуск цільової літератури, проведення конкурсів, що стимулюють висвітлення певних тем, залучати до фінансування малий і середній бізнес.

Тетяна БОЙКО

кандидат філософських наук,
завідувач відділу освітніх технологій
та популяризації українознавства НДІУ

IV БАНДЕРІВСЬКІ ЧИТАННЯ

2 лютого 2017 р. у Київському міському будинку вчителя (у залі, де засідала Центральна рада) відбулися IV Бандерівські читання, приурочені до 100-річчя Української революції 1917–21 років та 75-ї річниці створення Української Повстанської Армії. Дискусія на тему «Як завершити Українську національну революцію?» покликана дати відповіді на питання, як завершити давно розпочату національну революцію в Україні, а також визначити, якою ж насправді є її мета і зміст та яку форму вона може мати.

«Уже четвертий рік поспіль Бандерівські читання стають майданчиком, який об'єднує представників правих партій і рухів, наукових установ, учасників АТО,

філософів і студентів – теоретиків і практиків українського націоналізму», – зазначив у вступному слові директор Науково-дослідного інституту українознавства Богдан Галайко.

IV Бандерівські читання включали в себе три експертні дискусії: «Зміст та мета Української національної революції», «Між революцією змісту і революційними формами. Чи буде Хунта?», «Революція та війна. Чи місія здійсненна?». Модерували дискусію директори установ, співорганізатори читань, Богдан Галайко (Науково-дослідний інститут українознавства) та Юрій Сиротюк (Недержавний аналітичний центр «Українські студії стратегічних досліджень»), а також заступник голови Українського